

Polisen

PM

E00063-29

10

Datum

2019-02-11

Dianer (åberopas)

Polismyndigheten
Nationella operativa avdelningen
Palmegruppen
Jonas Englund

P

H

Tidningsartiklar om Stig Engström från 7 april 1986

Expressen och Kvällsposten

Jonas Englund

Polisen vet i dag att nio personer såg Olof Palmes mördare.

Närmast stod en man. Han var bara tre meter bakom mördaren när skotten föll.

Mannen är polisens hemliga vittne. Han stod på själva mordplatsen – till skillnad från Stig Engström, vittnet som i TV kritiserade polisen för att den inte ville höra honom.

Mannen är polisens absolut viktigaste kugge i jakten på mördaren.

Därför har man också hållit hans existens hemlig under hela spaningsarbetet.

Han är markerad med nummer 1 på teckningen.

Mannen var på väg hem från en firafest. När han kom gående på Sveavägen blev han passerad av makarna Palme på hemväg från bion.

■ SKOTTEN SMALL

Kort därefter blev han passerad på nytt.

Nu av Palmes mördare.

Bara någon sekund senare small skotten – först det ena som träffade Palme, sedan det andra som snuddade Lisbet Palme.

Då stod vittnet bara cirka tre meter från dådet.

– Man kan säga att han befann sig på mordplatsen, inte vid den, säger en polisman till KvP.

Mannen stod så nära att Lisbet Palme, när hon skulle ge ett signalement av mördaren, i stället beskrev vittnet.

Nummer 2 på teckningen:

Taxichauffören Anders Delsborn satt i sin bil tvärs över gatan.

– Jag hade stannat för rött ljus, berättar han. Då hörde jag ett skott. När jag tittade ditåt såg jag tre personer på andra sidan Sveavägen. Samtidigt

Arvi
Kaaman

kom ett andra skott. Han som hade skjutit sprang in i gränden.

Delsborn larmade ambulans och polis via taxiväxeln.

I baksätet på sin bil hade han två kunder, två kvinnor. De talade emellertid med varandra och hann aldrig uppfatta själva händelsen eller se mördaren.

■ GRÖNT LJUS

Nummer 3 och 4:

Bakom Delsborns taxi stod en privatbil – också den i väntan på grönt ljus.

I bilen satt två unga män. De såg ungefär samma sak som Anders Delsborn.

Männen körde om taxin, gjorde en U-sväng tvärs över Sveavägen och stannade vid mordplatsen.

Nummer 5 på bilden:

På Tunnelgatan, men på andra sidan Sveavägen, satt Leif i sin bil.

Leif hade parkerat mellan Sveavägen och Olofsgatan. Han vantade på sin flickvän, som arbetat sent och som han lovat hämta.

Han stod med bilens front vänd så att han hade direkt uppsikt över mordplatsen. Han såg skotten falla och mördaren försvinna.

■ HJÄRTAT SLOG

Nummer sex på teckningen:

Anna Hage hade varit på bio tillsammans med sin vän Kerstin Johansson och två pojkar. De var på väg hem i bil och hade stannat för rött ljus. Deras bil stod emellertid på samma sida av Sveavägen som mordplatsen och alltså betydligt närmare än Delsborn. I gengäld stod Anna Hages bil i ytterfil. Anna Hage såg mordet och Palme falla. Hon rusade ur och försökte hjälpa honom med hjärtmassage.

– För någon sekund kände jag pulsen sätta i gång och slå några slag, berättar hon.

Göran
Svedberg

Nummer 7:

Lars Jeppsson var på väg till fots från Luntmakargatan mot Tunnelgatan mynning när han hörde skotten. Han styrde stegen däråt och mötte mördaren utan att vara medveten om det.

– En arbetsbod står på Tunnelgatan, säger Lars. När jag passerade den på en sida, gick mördaren förbi den åt motsatt håll – och på andra sidan.

Lars fick dock snabbt klart för sig vad som hänt. Han vände om och tog upp jakten på mördaren. Jakten gick över Luntmakargatan, upp för trapporna till Malmskillnadsgatan och in på David Bagares gata. Där tappade Lars kontakten:

Nummer 8 och 9:

Där Johannesgatan mynnar ut på David Bagares gata kom en man och en kvinna gående. De var de sista som med säkerhet såg mördaren. Han kom springande, delvis skyddad av några parkerade bilar. Medan han sprang försökte han stoppa ner något, kanske ett vapen, i sin innerficka eller i en väska. Han försvann ner för trapporna mot Birger Jarisgatan.

Det finns även andra vittne. Där ibland Stig Engström som i TV i går kritiserade polisens ointresse för hans vittnesmål. Han och de andra har dock inte sett mördaren eller själva gärningen. De har ändå visst intresse.

■ MUN MOT MOT

En av dem som var först på platsen efter dådet var Stefan Glanz, 22. Han kom i taxi från Tunnelgatan ut på Sveavägen. Taxibilen stannade nära mordplatsen och Stefan hoppade ur. Han rusade fram till den ihopsjukna gestalten på gatan och började ge Olof Palme första hjälp, mun-mot-mun-metoden.

Hjälpen var dock förgäves.

MORDET PÅ PALME

"JAG FÖRVÄXLADES MED MÖRDAREN"

Av NIKLAS KRANTZ

Stig Engström är mannen i keps och handledsväska som polisen efterlyste. Han sprang efter polisen som förföljde mördaren från mordplatsen.

När han försökte berätta det för poliserna vid mordplatsen blev han avsnäst. ..

När han ringde till polisen försvann hans vittnesmål fem gånger.

Stig Engström arbetar på försäkringsbolaget Skandia, alldeles i hörnet av Tunnelgatan och Sveavägen — just där Olof Palme mördades. Klockan 2320 stämplade Stig Engström ut efter en överraskning. Tjuugo sekunder senare ute på trottoaren, just när han tittade på klockan för att passa tiden till tunnelbanan smäll det.

En person stirrade

— Jag trodde det var en smålärare, berättar han. Jag fortsatte att utta ner på klockan när jag gick de tjuugo meterna fram till den skjutne mannen.

Han kom fram samtidigt med Stefan Glanz och Anna Hage som började ge första hjälpen till mannen som låg på gatan. När Stig Engström uttade upp såg han en person avteckna sig, stirrande borta vid byggbarackerna på Tunnelgatan, i den riktning mördaren sprungit.

— Jag trodde det var mördaren, berättar han. Men senare har jag förstått att det antagligen var vittnet Lars, som senare sprang efter mördaren.

Efter ett par minuter kom en polisbil. En halv minut senare kom en polispatrull med flera polismän som började ta upp jakten på mördaren.

Sprang efter poliserna

— Han sprang däråt skrek jag och pekade med hela handen. Men när de hunnit i väg kom jag på att Lisbet sagt att han hade blå täckjacka. Så jag

sprang efter för att tala om det för dem. Men jag hann inte upp dem och vid Luntmakargatan vände jag.

När Stig Engström kom tillbaka till mordplatsen såg han en yngling stå och berätta för en polis att han sett en man springa i väg iklädd glasögon, keps och handledsväska.

— Jag gick fram till poliserna och sa: "Jag var tjuugo meter ifrån mordet och om du behöver mer upplysningar kan jag lämna mitt namn och telefonnummer."

— Nej, vi har redan ett vittne, så det behövs inte, fick han till svar.

När polisen nästa dag på presskonferensen gick ut och vadjade om hjälp ringde han ändå och berättade vad han visste.

"Glada amatörer"

— Jag tyckte att jag skulle kunna bidra med att åtminstone eliminera ett felaktigt vittnesmål.

— Sedan hände inget förrän efter en vecka, berättar han. Då ringde kriminalpolisen fem gånger och ställde frågor. Sista gången sa polisen: "Det är så svårt att få ut nånting av noteringarna som de som talat med dig tidigare gjort. Skulle vi inte kunna ta om det från början på band?"

— Jag tycker polisen uppför sig som glada amatörer i den här allvarliga utredningen, säger Stig Engström som ännu inte kallats till någon rekonstruktion av mordet.

Av PÅR ALTAN

Vad sysslar polisen med? Har de förväxlat mördaren med ett vittne?

Upprörda och förbryllade TV-tittare ringde Expressen i går kväll sedan nyhetsprogrammet Rapport gått ut med ett nytt vittnesmål om Palmemordet.

Där berättade reklammannen Stig Engström om hur han blivit förväxlad med gärningsmannen. Engström hade själv sprungit uppför trapporna på Tunnelgatan för att berätta för poliserna som tog upp jakten vad han sett.

— Vi har inte gått ut med fel signalement, säger Hans Holmers talesman Leif Hallberg.

Expressen frågar Leif Hallberg: • Varför tog inte polisen upp Stig Engströms vittnesmål vid mordplatsen? Där blev han ju avvissad.

"Vad sysslar polisen med egentligen?"

— Jag försökte få Rapport att korrigerar sin information under sändningens gång, för den var visseledande, klart missvisande.

• Ljuger Engström? — Jag har inte last hans vittnesmål, så jag vill inte svara på den frågan över huvud taget. Jag utgår från att han inte gör det.

Han är ett av många vittnen

• Vad var det som var visseledande?

— De talade om att han var bortglömd av polisen. Den här mannen är hörd minst två gånger, och då tycker inte jag man kan säga att han är bortglömd av polisen. Vi vet vem han är, vi vet vad han haft att berätta, och om vi anser att vi skulle behöva få prata med honom fler gånger kommer vi naturligtvis inte att tveka att göra det.

— Han var av allt att döma förvärdad över att han inte tagits med i de två rekonstruktioner på brottsplatsen som ägde rum under helgen. Då ska han veta att det är många andra vittnen som inte heller ännu varit med i några rekonstruktioner. Så det betyder ingenting. Han är ett av många vittnen som varit där, men han hör inte till dem som varit först på brottsplatsen. Han kom dit, om jag minns rätt, fem, sex sekunder efter attentatet, och då fanns det andra som redan gjort viktiga iakttagelser.

• Borde det inte ha funnits skäl att redan på platsen anteckna vad Engström hade sagt berättat?

— Det vet jag inte i vad mån det gjorts eller inte gjorts. Uppenbarligen har polisen fått ta del av vad han haft att berätta, och han är hörd minst två gånger. • Varför tog inte polisen upp

namn på 21-åringen som gjorde mus-mot-mus-metoden på Olof Palmes samt företagarens i sin firmabil, de var också bland de första på platsen?

— Det vet jag inte. Jag vet bara att båda är väl kända av oss och att vi har full tillgång till deras vittnesmål.

• En annan märklig fråga är att det tydligen gått ut fel signalement på gärningsmannen. Signalementet som kom ut stämmer ganska väl på Engström?

— Det har inte gått ut fel signalement.

• Det signalement som gått ut på gärningsmannen stämmer alltså? — Det signalement som gått ut gäller fortfarande, under samma förutsättningar som när vi skickade ut det.

• Betyder det att gärningsmannen och Engström har samma kläder, är av samma längd osv?

— Det kan jag inte svara på, jag har inte sådan kännedom om detaljerna där att jag kan uttala mig om det.

Mer lik "skuggan"

• Har du någon förklaring till att företagaren — som såg mördaren — säger att han är mer lik "Skuggan" än polisens bild av mördaren?

— Nej, det har jag inte, och det är därför att polisens spaningsledning inte kan bedriva sitt spaningsarbete och redovisa hur man tanke, och vad man vet för allmänheten och via massmedia. Det är en omöjlighet, det har framhållits flera gånger, och nu ger du mig anledning att säga det an en gång. Därför är mitt svar på den frågan ingen kommentar.

• Fanns det en möjlighet att det har varit fler än en gärningsman i korsningen Sveavägen—Tunnelgatan, eller är det helt uteslutet? Jobbar ni bara med teorin att det var en gärningsman där?

— Vi har inte uteslutit någon möjlighet när det gäller antalet gärningsmän i den här frågan. Vad vi vet om hur brottet gått till, det behåller vi för oss själva tills vidare.

Vittnet som polisen inte bryr sig om

UÅ-LS-POSTEN 860407

- Av Gösta Backlund -
STOCKHOLM (KvP)
Polisens första signalment på mördaren:

En mörklädd man med handledsväska, midjelång rock och keps. Ett vittne såg honom i halvdunklet springande uppför Tunnelgatan.

Det här är mannen, Stig Engström, klädd i samma kläder som på mordnatten. Redan medan polisen antecknade signalmentet fanns han till hands för att dementa det.

Det var den första i en serie missar kring nyckelvitnet Stig Engström. Trots att han var en av de tre första på mordplatsen har han annu i dag inte kallats till förhör på polisen.

- Jag är en vän av polisen, konstaterar han. Men jag måste medge att utifrån sett liknar de glada amatörer. Flera minuter efter mordet sprang Stig Engström Tun-

om de trodde samma sak som jag: att det handlade om ett fyllebråk eller en knarkupp-görelse.

När nästa patrull kom till platsen började de förfoljandet. Det var Stig Engström som visade dem riktningen. Och det var när han sprang efter dem för att berätta om jackan som förvaringen skedde.

När vittnet uppgav mitt signalment för polisen stod jag bara någon meter därifrån.

Sedan kunde polisens huvudmisstänkte dock i lugn och ro åka buss ut ur stan och hem till Täby.

■ TILL FJÄLLEN

På morgonen skulle han egentligen ha åkt till fjällen på semester tillsammans med sin fru. Men som för så många andra denna dag blev planerna ändrade.

När jag hörde att polisen sökte kontakt med vittnen ringde jag igen. Om inte annat hoppades jag att jag skulle kunna hjälpa dem att avföra ett felaktigt signalment.

Efter mycket krångel kom han fram. Polisen antecknade hans uppgifter och han berättade att han dagen efter ämnade åka på semester i en vecka. Sedan hordes ingenting från polisen förrän han kom tillbaka till jobbet.

- De ringde fem gånger och ville höra min berättelse. Den sjätte gången sa de att de inte kunde läsa vad de hade skrivit tidigare så att de nu skulle ta upp mitt vittnesmål på band.

I det laget började Stig Engström allvarigt tvivla på polisens arbetsmetoder. Men då hade tidningarna skrivit om vittnet Lars.

- Jag utgick ifrån att det var honom jag hade sett. Men jag tyckte fortfarande att mina uppgifter borde vara viktiga för att kontrollera tidpunkten.

KVÄLLS-
POSTEN
860407

Han kan ha sista pusselbiten

- Av Gösta Backlund -

STOCKHOLM (KvP)

Mindre än 30 sekunder efter mordet på Olof Palme stod Stig Engström i korsningen och tittade uppåt Tunnelgatan.

Där, 40 meter bort, står en person och stirrar rakt mot honom. Stig Engström vänd blicken mot offret i någon sekund och tittar sedan uppåt gatan igen. Då är personen försvunnen.

Nu, 37 dagar efter mordet, står det klart att det kan vara mördaren han såg.

Stig Engström, vittnet som polisen nonchalerat, kan ha nyckeluppgifterna som får Hans Holmers pussel att falla på plats.

Han är själv överraskad av den här vändningen. Han har hela tiden utgått ifrån att det var vittnet Lars som han såg där framför sig.

Men när Kvällsposten berättar för honom att vittnet Lars befann sig på andra sidan av arbetsboden på Tunnelgatan kommer saken i en helt annan dager. Stig Engström är tvärsäker på att den person han såg stod till vänster om arbetsboden.

■ SPENSLIG

När lyder Stig Engströms signalement på den man han såg:

170 till 175 centimeter lång. Tämmligen spensligt byggd. En fylig frisyr. Mökklädd med en halvlång jacka, möjligen en täckjacka.

I det ögonblick som han såg personen stirra rakt emot honom så trodde han att det var gärningsmannen - och han visste vad varje detalj kunde vara värd för en kommande utredning. Däremot visste han inte vem som hade blivit skuten.

- I mitt jobb som tecknare är man van vid att observera detaljer, konstaterar han.

■ JOBBAT SENT

Därför slår han också entydigt fast att han inte gjorde några avgörande observationer före mordet. Här är hans berättelse om vad som hände sent på kvällen den 28 februari:

Stig Engström hade jobbat sent. Han skulle resa på fjälsemester dagen efter och var mån om att få undan allting på jobbet. Han är i den unika situationen att han vet exakt när han lämnade jobbet på Sveavägen 44, 50 meter från mordplatsen. Dels därför att han intensivt tittade på sin egen klocka för att hinna med sista tunnelbanetåget. Framför allt därför att han stämplade ut. På stämpelkortet står tiden: 23:20.

■ SMÅLL OCH EKO

Från stämpeluret till mordplatsen tar det maximalt 20 sekunder att gå.

- Jag gick fort eftersom jag var sen, berättar han.

Under dessa 20 sekunder gjorde han inga iakttagelser. Han tittade mest på sitt armbandsur.

Däremot hörde han skottet rakt framför sig.

- Jag uppfattade det som en smäll och sedan ett eko. Efteråt har jag funderat över om det möjligen kan ha varit två skott i snabb följd.

Men då på kvällen uppfattade han det inte överhuvudtaget som revolverskott.

- Jag trodde att det var en festlig smällare eller möjligen en knall från ett avgasrör. Smällen var absolut inte så kraftig som man skulle tro att ett skott från en kraftig revolver är.

■ FEL MORDVAPEN

Den här iakttagelsen kan vara viktig. Den stämmer med många andra vittnesuppgifter. Knallen från en Smith & Wesson som avfy-

ras ska normalt sett vara kraftig. Ändå är det nänsvärt få som överhuvudtaget har uppfattat skottet.

Mojligen skulle detta vara ett indicium på att man söker fel mordvapen.

Vad som hade hänt först först några sekunder senare ser han en svårt blödande man gå gatan med en vädjande kvinn till sig.

- Ordna en ambulans så snart som möjligt, sa hon.

Och strax senare la hon huvudet på bordet.

- De har skjutit mig också.

■ TÄCKJACKA

Han tittar uppåt gatan och ser en man stirra åt hans håll. Ögonblicket är han övertygad om att det är mördaren och reagerar därför noga både positivt och utseendet. Han tittar bort sedan uppåt gatan igen. Personen är borta.

Han hjälper till att väcka den skjutne i framstupa sidoläge och hör kvinnan förklara:

- Han hade en mörkblå täckjacka.

När polisen kommer pekar Stig Engström uppåt Tunnelgatan och börjar förföljandet. Strax efteråt kommer han på uppgiften att ta på sig täckjackan och börjar sprida berättelserna för att berätta. Men han när trapporna är de försvunna.

Det är då vittnet ser honom gå några minuter efter mordet och lämnar ut signalementet till polisen.

■ SKRÄNIG ROCK

Sedan går Stig Engström tillbaka till mordplatsen, ser honom retas bort och talar med honom. När han får klart för sig att han är intresserad av hans vittnesberättelse går han upp på jobbet, ringar och får uppgift om när nattvak går.

Han har hört någon säga att det var Olof Palme som blev skjutet men han vet inte vad han säger. När han kommer hem sätter sig ner med hustrun och lyssnar på radion. Klockan är då 23:20 och de spelar fortfarande "Rock'n'roll".

Först 20 minuter senare kommer sändningen för ett viktigt meddelande.

Pressklipp

RPS/Informationsenheten

Sammanställning: Peter Blomqvist / tel 7144

1986/ nr 67

860408

Vittnet som polisen inte bryr sig om

UVA L3 POSTEN 860407

HAN SÅG PALMES MÖRDARE

En halv minut efter mordet på Olof Palme befann sig Stig Engström vid brottsplatsen.

I dag står det klart att han såg mördaren.

Trots detta visar polisen inget intresse för Stig Engströms vittnesmål. Han har ännu inte förhört - Jag är en vän av polisen, säger han. Men jag måste medge att utifrån sett liknar de glada amatörer.

1986 13

Polisen JO- anmäld

NORRKÖPING (Folkbladet)

Den kriminalinspektör som strax efter mordet på Olof Palme greps, sedan han åkt med släckta strålkastare på E 4 vid Norrköping, har nu JO-anmält Norrköpingspolisen. Mannen anser sig felbehandlad av polisen i Norrköping.

På stationen vägrade mannen först att legitimera sig. Han hade med sig dokument och tidskrifter om Olof Palme. Mannen släpptes dock efter en stund.

Kriminalinspektören äger en revolver. Den använder han i sin verksamhet som privatdetektiv. I vintras lämnade han den i en olåst bil i Stockholm. Trots att han lämnat revolvern, som är av typ Smith & Wesson, i bilen, kunde polisen i Täby kinte dra in hans vapenlicens. Det var polismyndigheten i Täby som utfärdat licensen. En varning har polismannen dock fått för sitt slarv med vapnet.